

Geliş Tarihi / Received Date
11.04.2022

Kabul Tarihi / Accepted Date
18.01.2023

Sınıf Öğretmenlerinin Çeşitli Öğretim Yöntem ve Tekniklerini Kullanma Durumları¹

Using Conditions Of Various Teaching Methods And Techniques Of Primary School Teachers

Yasin ŞAHİN²
Perihan ULUCAN³

Öz

Ekonomik, siyasal ve toplumsal açıdan gelişmiş ülkeler eğitim düzeyleri yüksek ülkelerdir. Bir ülkenin gelişmişliği o ülke insanlarının aldıkları kaliteli bir eğitime ve bu eğitim sonucunda kazandıkları bilgi ve becerilerin ekonomik büyümeye yansıtılmasına bağlıdır. Hızla gelişen ve değişen dünyada toplumun ihtiyaç duyduğu insan modeli de sürekli değişmektedir. İhtiyaç duyulan niteliklerde insan yetiştirme konusunda da okullarda verilen eğitimin niteliğinin ve öğretmenlerin derslerinde kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin rolü büyüktür. Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin farklı öğretim yöntem ve tekniklerini derslerinde kullanma durumlarını belirlemektir. Mevcut durumu ortaya koyarak geliştirilmesi gereken yönler konusunda ilerlemeye zemin hazırlaması açısından alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada daha derinlemesine veri elde etmek amacıyla nitel yaklaşım benimsenmiştir. Var olan durumu ortaya koymak hedeflendiğinden çalışma, durum çalışması desenine uygundur. Araştırmada örneklem seçilirken “Kolay Ulaşılabilir” örneklem tercih edilmiştir. Çalışma grubunu Nevşehir İli merkez ilçesinde, 2 ilkokulda görev yapan 35 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Elde edilen veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin toplanmasında üniversite etik kurul onayı ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü onayı alınmıştır. Sınıf öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin belirlenmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Sınıf öğretmenleri ders işlerken genel olarak yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları, sınıf dışı öğretim yöntem ve tekniklerinin ise en az kullanılan yöntem ve teknikler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenlerin ders işlerken en çok kullandıkları yöntem ve tekniklerden bazıları sırasıyla soru cevap, anlatım,

¹ Nevşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğünden 28.12.2021 tarih ve E-82671082-44-40009472 sayılı araştırma izin oluru alınmış ve Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etik Kurulu'nun 25.10.2021 tarihli 354 sayılı etik kurul izni alınmıştır.

² Sorumlu Yazar, Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Nevşehir/TÜRKİYE, E-mail:yassin.sahin@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3676-4750

³ Dr. Öğr. Üyesi, Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Nevşehir/TÜRKİYE, E-mail: perihanulucan@nevsehir.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4778-1804

drama, beyin fırtınası, tartışma, problem çözme ve gösterip yaptırmadır. En az kullandıkları yöntem ve tekniklerin ise istasyon, proje temelli öğrenme, uygulama ve sergi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretim, Öğretim yöntem ve teknikleri, Çeşitli yöntem ve teknikler, İlkokul öğretmenleri

Abstract

Economically, politically and socially developed countries are those which have high education level. Developed countries are known by the quality of education how people use their knowledge and abilities to grow the economy. The world is fastly changing and social needs are also changing. So the necessity of having qualified people increases the importance of applied methods and techniques which teachers are using in the schools. The object of this study determines the state of affairs which primary school teachers are using different teaching methods and techniques. This study is going to find out the current state to provide changing for development. Qualitative approach is used in this research to have much more detailed data and 'Easily accessible' sample is preferred. This data is gathered from 35 primary school teachers who are still working in different 2 primary schools in downtown of Nevşehir province in Turkey. The information is taken from the semi-prepared interview form. (University ethics committee approval and national education directorate approval were obtained for data collection.) That is why semi-prepared interview applied to determine the teaching methods and techniques of teachers they use. The data which taken from forms are analyzed with descriptive and content analysis. This research shows primary school teachers are generally using teaching methods and techniques which improves creative and critical thinking abilities of students in classrooms. Some of the methods and techniques which teachers frequently used: Questions&answers, expression, drama, brainstorming, discussion, solving problems and prove. The Methods and techniques which teachers rarely used: Station method, project-based learning, practice and exhibition.

Keywords: Education, teaching, teaching methods and techniques, variety of methods and techniques, primary school teachers

Giriş

Toplumsal yaşamda meydana gelen değişimler, toplumun ihtiyaç duyduğu niteliklerdeki insan modelini de sürekli değiştirmektedir ve artık etrafındaki olayları merak eden, sorgulayan insan tipi, 21.yüzyılın gerektirdiği önemli bir özelliktir (Timur ve İmer, 2012). Bütün toplumlarda yaratıcı, üretken, problemleri çözebilen, eleştirel düşünebilen, kararlar alabilen, etkili bir şekilde iletişim kurabilen, yeniklere açık, evrensel değerlere sahip insan modeline duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesinde eğitime, dolayısı ile öğretmenlere büyük bir görev düşmektedir. Gittikçe daha karmaşık hale gelen ve sürekli değişen dünyada bilginin bilinmesi, başarıya ulaşmada tek başına yeterli görülmemektedir. Yeni nesillerin eğitimlerinin bir parçası olarak kendilerine özgü yetenekler ve yaratıcı düşünme becerileri geliştirme imkânı bulmaları, yaşam boyu öğrenme ve sahip olunan başarıyı en uygun şekilde sokmak için oldukça önemlidir. Ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda meydana gelen değişimler eğitim alanında da değişimi doğal olarak zorunlu kılmıştır (Balay, 2004). Bilim ve teknoloji çağında eğitimde hazır bilgilerin öğrencilere sunulmasının ve onların da bu bilgileri sorgulamadan kabul etmesinin bir geçerliliği kalmamıştır. Önemli olan, öğrencilerin çabucak eskien ve hızla artan bilgi karşısında her şeyi ezberlemesi değil, ihtiyaç

duydukları bilgiye nereden ve nasıl ulaşabileceğinin öğretilmesidir (Yetim ve Göktaş, 2004). Öğrencinin, öğrenmeyi öğrenmesi artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu sebeplere dayanarak Türk eğitim sisteminde esasici ve daimici eğitim yaklaşımları yerini ilerlemeci ve yeniden yapılandırmacı eğitim yaklaşımlarına bırakmıştır. Bireyler için bilginin anlamlandırılması ve günlük hayatta kullanılabilir hale getirilmesi esası, öğrencinin bilgi düzeyinin değerlendirilmesinin yerini almıştır (Millî Eğitim Bakanlığı, 2017). Geleneksel eğitim anlayışı yerine çağdaş eğitim anlayışının benimsenmesi var olan öğretim yöntemlerinden, merkezinde öğrenci olan yöntemlere yönelme ihtiyacını doğurmuştur.

Ortak kabule göre, eğitimin toplumsal hayatın en önemli ve kaçınılmaz bir parçası olduğu, ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin bir göstergesi olarak değerlendirildiği görülmektedir. Hayatın bir parçası olan eğitim hakkında ise birçok tanım yapılmıştır. Yapılan tanımlardan yola çıkarak eğitimin; insanların daha iyiye ve güzele ulaşma çabasının bir ürünü olduğu, bireylerin davranışlarında değişim meydana getirmeyi amaçladığı, bu davranış değişikliğinin bireyin kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı ve istendik yönde olması gerektiği, belirlenen hedeflere yönelik oluşturulmuş eğitim sistemleri yoluyla ve uzman eğitimciler tarafından sunulan bir hizmet olduğu ve tüm bunların bir süreç içerisinde yapıldığı anlaşılmaktadır (Nalbantoğlu, 2015; Ertürk, 1988; Koçyiğit, 2018). Dünyada meydana gelen değişimi yakından takip etmek ve bu doğrultuda kendilerini yenilemek, eğitim kurumlarının bireylere istenilen nitelikleri kazandırabilmeleri için oldukça önemlidir. Öğretmenler ise çağın gereksinimlerine uygun olarak hazırlanan eğitim programlarını öğrencilere uygulayarak yeni davranışlar kazandırır ve onları yaşama hazırlarlar. Burada eğitim faaliyetlerinin belirli bir mekânda, planlı ve programlı bir şekilde yapılması göze çarpmakta ve “öğretim” kavramını ortaya koymaktadır.

Eğitim alanında programların, araç gereçlerin, amaçların, stratejilerin, yöntem ve tekniklerin, öğretme-öğrenme süreçlerinin geliştirilmesi ve uygulanmasının belirli bir kuramsal temele dayanarak yapılmasının zorunlu olduğu görülmektedir. Bu kuramsal temeller; psikolojik ilkeler, toplum idealleri, değer yargıları ve gereksinimleri ile eğitim felsefelerinin öngördüğü esaslar olarak açıklanabilir. Eğitim üzerinde etkili olan tüm faktörleri ve bu faktörler arasındaki ilişki ve eylemleri, kabul edilen eğitim felsefesi ile ifade etmek mümkündür. Eğitim felsefeleri öğretim programı geliştirme ve değerlendirme faaliyetlerinin merkezinde yer alır ve ileri sürdüğü kuralları ile eğitim programını oluşturan tüm öğeleri etkileyen bir etkidir (Kılıç, 2001). Belirli bir felsefi görüşe dayanılarak oluşturulan bütün eğitim felsefelerinin kendine özgü eğitim anlayışı ve eğitim-öğretim hedefleri vardır. Ayrıca bu eğitim felsefelerinin öğretmen, öğrenci, eğitim durumları, ölçme ve değerlendirme, içerik, öğrenme öğretme süreçleri kavramları ile ilgili amaçları da vardır (Duman, 2008). Eğitim süreçlerini etkileyen dört temel felsefeden bahsedilebilir. Realizm ve idealizm bu felsefeler içerisinde geleneksel yapıda olanlardır. Fakat 20. yüzyılla beraber eğitim sisteminde pragmatizm felsefesine dayanan ilerlemeci ve yapılandırmacı eğitim felsefeleri benimsenmiştir.

Eğitim felsefesinin belirlenmesi, öğretim aşamasında dersin içeriğine göre kullanılacak strateji, yöntem ve tekniğin belirlenmesine de kaynak oluşturmaktadır. Öğretim stratejisi, öğrenme amaçlarını gerçekleştirmek için öğrencilere yardım etmeyi amaçlayan bir yöntemdir. Öğretmenler dersin

hedeflerine ulaşmaya yardım edecek en uygun stratejiyi belirlemelidirler (Doğanay ve Karip, 2006). Stratejinin kapsamında dersin konusunun belirlenmesi, konunun kendi içerisinde analizi ve sentezlenmesi ve konunun öğretiminde psikolojik temele göre hangi öğrenme deseninin uygulanacağı da vardır. Örneğin öğretmen derste kullanacağı strateji olarak sunuş yoluyla öğretim stratejisini kullanacaksa, tercih edeceği yöntem ve teknikte de bu stratejiyi yansıtacaktır. Bu açıdan bakıldığında strateji, dersin amaçlarına ulaşılmasına yardımcı olan ve metodun belirlenmesine rehberlik eden genel bir araçtır.

Stratejilerin daha kapsamlı bir kavram olduğu ve stratejilerin yöntem ve teknikleri de içine aldığı, tekniklerin de yöntemlerin uygulamaya konma biçimleri olduğu alan yazında belirtilmiştir (Demirel, 2005; Bilen, 1999; Gözütok, 2006). Demirel (2005) yöntemin, eğitim öğretim faaliyetlerinin amaçlarına ulaşmak için önceden seçilmiş en pratik yol olduğunu, tekniğin ise seçilen yöntemin sınıfta uygulanış biçimi veya sınıfta yapılan faaliyetlerin toplamı olduğunu ifade etmiştir. Tekniğin bir başka tanımı ise, belirli bir konunun öğretiminde tercih edilen özel yollardır (Bilen, 1999). Burada bahsedilen yöntem, teknik ve strateji kavramları birbirinden farklı anlamlar ifade etmektedir ve bu kavramlar eğitim öğretim faaliyetlerinin hedefine ulaşılmasını amaçlar (Gözütok, 2006). Tanımlardan da anlaşıldığı üzere yöntem ve teknikler öğrenme-öğretme süreçlerinin etkinliğinin artırılmasında büyük öneme sahiptir ve bu süreci şekillendiren en önemli öge öğretmenlerin yöntem ve tekniği uygulamadaki becerisidir.

İlköğretim kademesi diğer eğitim kademelerinin temelini oluşturmaktadır. İlköğretimde alınan eğitimin kalitesi öğrencilerin eğitim-öğretim hayatlarını büyük oranda etkilemektedir. Etkili bir eğitimin gerçekleşmesinde sınıf öğretmenin rolü büyüktür. Özellikle sınıf öğretmenlerinin derslerini işlerken kullandıkları yöntem ve teknikler derslerin öğrenciler tarafından anlaşılmasında ve dersin hedeflerine ulaşılmasında büyük önem taşımaktadır. Sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntem ve tekniklerini hakkındaki bilgisi, öğretim yöntem ve tekniklerini aktif olarak kullanma konusundaki yeterliliği, etkili ve anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmesi bakımından oldukça önemlidir. 21.yüzyıl insanını yetiştirebilmeleri için öğretmenlerin eğitim öğretim faaliyetlerinde kullandıkları yöntem ve teknikleri değişen eğitim anlayışına göre belirlemeleri gerekir. Yeni eğitim öğretim programı oluşturulurken yapılandırmacı eğitim anlayışı benimsenmiştir. Bu programda öğretmenlerin derslerinde öğrenciyi aktif bir şekilde derse katan strateji, yöntem ve teknikleri kullanmaları artık zorunluluk haline gelmiştir. Yapılandırmacı öğrenme kuramında öğretmenlerin öncelikli görevi, öğrencilerine var olan bilgileri olduğu gibi aktarmak yerine, öğrencilere bilgiye nasıl ulaşacağı ve bilgiyi ne şekilde kullanacağı konusunda beceriler kazandırmak, yani onlara rehberlik ederek öğrenmeyi öğrenmelerini sağlamaktır. Öğrencilerin işine yarayacak becerileri kazanabilmeleri ise eğitimcilerin öğretim sürecinde farklı öğretim yöntemleri ve uygun materyalleri kullanarak eğitim öğretim yapmalarına bağlıdır. Eğitimciler öğrencilerine, var olan bilgileri ezberletmek yerine, kavrayarak öğrenmelerini sağlamalı, günlük hayatta karşılaşılabilecekleri problemler karşısında problem çözme becerilerini geliştirmeli, bilimsel yöntemi ve süreçlerini nasıl kullanması gerektiğini öğretmelidirler.

Öğretmenlerin farklı öğretim yöntem ve tekniklerini derslerinde kullanma durumlarını belirlemek bu araştırmanın temel amacıdır. Mevcut durumu ortaya koyarak geliştirilmesi gereken yönler konusunda ilerlemeye zemin hazırlaması açısından alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmenlerinin kullandıkları yöntem ve tekniklerle ilgili doğal ortamda ve doğrudan veri toplanmak istenilmesi bu çalışmada nitel yaklaşımın tercih edilmesinde etkili olmuştur. Ayrıca araştırmada daha derinlemesine veri elde etmek ve elde edilen verilerin zengin bir betimleme ile analiz edilmesi amaçlandığından nitel yaklaşım benimsenmiştir. Nitel araştırma, olayların ve algıların bütüncül, gerçekçi bir şekilde ve doğal ortamında ortaya konması amacıyla yönelik süreçlerin izlendiği bir araştırma türüdür (Hammersley & Atkinson, 1983).

Var olan durumu ortaya koymak hedeflendiğinden çalışma, durum çalışması desenine uygundur. Durum çalışması, metodolojik bir yaklaşım olup çoklu veri toplama kullanılarak sınırlı bir sistemin nasıl işlediği ve çalıştığı hakkında sistematik bilgiler elde edilmesi amacıyla gerçekleştirilir; durum çalışmalarında sistem derinlemesine betimlenir ve incelenir (Chmiliar, 2010; Merriam, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırmada örneklem seçilirken araştırmacının ilkökul öğretmeni ve idareci olması sebebi ile *Kolay Ulaşılabilir* örneklem seçilmiştir. Kolay ulaşılabilir veya elverişli örneklemin kaynağını; ulaşılması kolay, hızlı ve mevcut öğeler oluşturur (Patton, 2005). Araştırmacılar kolay ulaşılabilir örnekleme yeteri sayıda öğeyi mevcut öğeler arasından seçer (Fetters, Curry & Creswell, 2013).

Araştırmanın çalışma grubunu Nevşehir İli merkez ilçesinde, 2 ilkökulda görev yapan 35 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma etiği kapsamında görüşme yapılan öğretmenler Ö1, Ö2, ... Ö35 şeklinde kodlanmıştır. Bu araştırmanın bağımsız değişkenlerini oluşturan demografik bilgiler; cinsiyet, mezun olunan okul türü, mesleki kıdem ve öğretmenlerin eğitim verdiği sınıf düzeyleri olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. Öğretmenlerin demografik dağılımı şu şekildedir:

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sayı
Erkek Öğretmen Sayısı	14
Bayan Öğretmen Sayısı	21

Tablo 2. Mezun Olunan Okul Türü

Mezun Olunan Okul	Sayı	Mezun Olunan Bölüm	Sayı
Eğitim Fakültesi	27	Sınıf Öğretmenliği	26
		Fransızca Öğretmenliği	1
Fen Edebiyat Fakültesi	1	Tarih	1
Eğitim Yüksek Okulu	6	Sınıf Öğretmenliği	6
Yüksek Lisans	1	Eğitim Programları Ve Öğretim	6

Tablo 2'ye göre araştırmaya katılan 35 katılımcınının 27'si eğitim fakültesi, 1 tanesi fen edebiyat fakültesi, 6 tanesi eğitim yüksekokulu, 1 tanesi de yüksek lisans mezunudur.

Tablo 3. Öğretmenlerin Mesleklerindeki Hizmet Yılları ve Eğitim Verdiği Sınıf Düzeyleri

Kıdem Durumu	Sayı	Öğretmenlerin Eğitim Verdiği Sınıf Düzeyi	Sayı
0-5 Yıl	0	1. Sınıf	11
6-10 Yıl	4	2. Sınıf	9
11-15 Yıl	5	3. Sınıf	7
16-20 Yıl	8	4. Sınıf	8
21-25 Yıl	6		
26-30 Yıl	7		
30 Yıl ve Üzeri	5		

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 0-5 yıl arasında hizmet süresi olan öğretmen yoktur. 4 öğretmenin 6-10 yıl, 5 öğretmenin 11-15 yıl, 8 öğretmenin 16-20 yıl, 6 öğretmenin 21-25 yıl, 7 öğretmenin 26-30 yıl ve 5 öğretmenin de 30 yıl ve üzeri hizmet süresi vardır.

Araştırmaya katılan 35 sınıf öğretmenininin 11 tanesi 1. Sınıf, 9 tanesi 2. Sınıf, 7 tanesi 3. Sınıf, 8 tanesi de 4. Sınıf düzeyinde eğitim vermektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada elde edilen veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Sınıf öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerini belirlenmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşmelerde görüşmeciler araştırma konusuna ilişkin ayrıntılı bilgi elde edebilmek için ek sorular sorma ve önceden belirlediği konuya bağlı kalarak daha önce hazırladığı soruları sorma imkânına sahiptir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Yarı yapılandırılmış görüşmelerde amaç hem sabit seçenekli yanıtlamayı hem de ilgili alanda derinlemesine bilgi toplamayı sağlama olduğundan bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tercih edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile birlikte güvenilirliği sağlama amacı ile görüşmecilerden yazılı izin alınarak ve kullanım amacı belirtilerek ses-kayıt cihazı da kullanılmıştır.

İlgili literatür taraması yapılarak araştırmada kullanılacak yarı yapılandırılmış görüşme formunun kapsamı belirlenmiştir. Hazırlanan görüşme formu dil geçerliği kapsamında, bir sınıf öğretmeni ve bir Türkçe öğretmeni tarafından incelenmiştir. Daha sonra görüşme formu kapsam geçerliği için uzman görüşüne sunulmuştur. Hazırlanan görüşme formu Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında görevli proje danışmanı ve bu konularda çalışmalar yapan iki öğretim üyesi tarafından incelenmiş ve onların görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Görüşme formunun güvenilirliğini sağlamak amacıyla da dört sınıf öğretmeni ile görüşmenin pilot çalışması yapılmıştır. Yapılan ilk iki pilot çalışmada sınıf öğretmenlerinin çoğunun strateji, öğretim yöntem ve teknikleri gibi kavramları unutmış oldukları görülmüş ve bilgileri hatırlatmak amacıyla görüşme sorularından önce bu kavramlarla ilgili sonda soruları eklenmiştir. Sonda soruları, görüşmecinin verilen cevabın peşine düştüğü ve derinlemesine bilgi edinmeyi amaçladığı sorulardır (Kvale, 1994). Sonda sorularının eklenmesinden sonra iki sınıf öğretmeni ile daha pilot görüşme yapılmış ve görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Öğretmenlere sorulan görüşme sorularının, sınıf düzeylerine dağılımı şu şekildedir:

Tablo 4. Öğretmenlere Yöneltilen Görüşme Sorularının Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı

Görüşme soruları	Sınıflar			
	1	2	3	4
1. Sınıfta ders işlerken öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?	√	√	√	√
2. ... Yöntem ve tekniğini tercih etme sebebiniz nedir? (1. Soruda alınacak cevaba göre soru yöneltilecektir.)	√	√	√	√
3. Türkçe dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?	√	√	√	√
4. Matematik dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?	√	√	√	√
5. Hayat Bilgisi dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?	√	√	√	
6. Fen Bilimleri dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?			√	√
7. Sosyal Bilgiler dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?				√

8. Öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma konusunda geliştirilmesi gereken yönleriniz nelerdir?

✓

✓

✓

✓

Veri toplama aracının uygulanmasından önce araştırma hakkında bilgi veren araştırma önerisi hazırlanarak Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Yayın Etik Kurulundan 25.10.2021 tarih ve 354 sayılı; Nevşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğünden 28.12.2021 tarih ve 40009474 sayılı izinler alınmıştır.

Verilerin Analizi

Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Betimsel analizde temalar önceden belirlenir. Çeşitli yollarla elde edilen veriler özetlenir ve yorumlanır. Daha çok detaylı ayırıştırma gerektirmeyen verilerin işlenmesinde kullanılır. Betimsel analizde araştırmacılar görüşmecilerden elde edilen görüşleri doğrudan alıntı yapar (Miles & Huberman, 1994; Kitzinger, 1995; Kvale, 1994).

İçerik analizi ise toplanan verileri açıklamada kullanılan kavram, kategori ve temalara ulaşılmasını; elde edilen verilerin daha ayrıntılı şekilde incelenmesini gerektirir. Bu teknikte elde edilen veriler üzerinde yoğunlaşılır ve bu verilerde sık sık tekrarlanan, katılımcının yoğun vurgu yaptığı olgu ve olaylardan kodlar elde edilir. Çıkarılan bu kodlardan kategoriler ve kategorilerden de temalar elde edilir (Bengtsson, 2016; Crabtree & Miller, 1992; Merriam & Grenier, 2019).

Araştırma sırasında ses kayıt cihazı ile elde edilen sesler bilgisayar ortamında program yardımı ile yazı şeklinde Word sayfasına aktarılmış ve görüşmeler tekrar dinlenerek yazı ile ses uyumluluğundaki eksiklikler giderilmiştir. Ayrıca öğretmenler Ö1, Ö2... Şeklinde kodlanmıştır. Sorulan sorulara verilen cevaplar her bir madde için ayırıştırılmıştır. Öğretmenlerin görüşlerinde en sık karşılaşılanlar cevaplar sıralanmış ve kodlar oluşturulmuştur. Kodlar da benzerliklerine göre tema ve kategorilere ayrılmıştır. Kategoriler oluşturulurken Gözütok (2017)'un ve Erciyeş (2017)'in de belirtmiş oldukları kategorilerden yararlanılmış, ayrıca bu kategorilere öğretmenlerle yapılan çalışmalar sonucu elde edilen verilere dayanılarak geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri ile yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikler olmak üzere iki kategori daha ilave edilmiştir. Verilen cevapları desteklemek amacı ile de bazı öğretmenlerden alınan görüşler olduğu gibi aktarılmıştır. Öğretmenler yapılan görüşmelerde bazı sorulara birden fazla görüş belirtmişler veya hiç görüş belirtmemişlerdir. Bu sebeple verilen frekans değerleri kişi sayısını değil görüş sayısını, yüzde değerleri ise toplam görüş sayısı içerisinde kodlara ait yüzde değerlerini göstermektedir. Görüşme gerçekleştirilen öğretmenler araştırmanın 1. ve 2. alt problemi kapsamında yöneltilen sorulara 140 görüş belirtmişlerdir. 3. alt problemine yönelik Türkçe dersinde 102, matematik dersine 89, hayat bilgisi dersine 79, fen bilimleri dersine 38, sosyal bilgiler dersine ise 23 görüş belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenleri geliştirilmesi gereken yönleri hakkında ise 46 görüş belirtmişlerdir.

Bulgular Ve Yorumlar

Bu bölümde, gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerde araştırmanın alt problemlerine ait öğretmenlere sorulan 8 sorunun cevaplarına ilişkin bulgularına ve yorumlarına yer verilmiştir. Öğretmenlerden alınan cevaplar kodlar ve temalar halinde tablolaştırılmış, yüzde ve frekans değerleri gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın Birinci Alt Problemine Ait Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan *Sınıf öğretmenleri en çok hangi öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etmektedirler?* Problemine cevap aranmak için öğretmenlere *Sınıfta ders işlerken öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Sorusu yöneltilmiştir. Araştırmaya katılan 35 sınıf öğretmeni bu soru hakkında toplam 140 görüş belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu soru hakkındaki görüşleri kategoriler ve temalar halinde aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5. Sınıf Öğretmenlerinin Ders İşlerken En Çok Kullandığı Yöntem ve Teknikler

Kategoriler	Temalar	F	%
Yaratıcı ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştiren Yöntem ve Teknikleri (f= 60)	Drama	17	12,14
	Beyin Fırtınası	12	8,57
	Tartışma	9	6,42
	Problem Çözme	9	4,28
	Rol Oynama	6	0,71
	Örnek Olay	5	0,71
	İstasyon	1	
	Proje Temelli Öğrenme	1	
Geleneksel Öğretim Yöntem ve Teknikleri (f= 51)	Soru Cevap	30	21,42
	Anlatım	21	15
Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem ve Teknikleri (f=17)	Gösterip Yaptırma	9	6,42
	Deney	3	2,14
	Benzetim	2	1,42
	Gösteri	2	0,71
	Uygulama	1	
Grupla Öğretim Yöntem ve Teknikleri (f=8)	Oyun Oynama	6	4,28
	İş Birliğine Dayalı Öğrenme	2	1,42
Bireysel Öğretim Yöntem ve Teknikleri (f=3)	Bilgisayar Destekli Öğretim	3	2,14

Sınıf Dışı Öğretim Yöntem ve Teknikleri (f=1)	Sergi	1	0,71
---	-------	---	------

Tabloda görüldüğü üzere sınıf öğretmenlerinin en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve tekniklerini (f=60) kullandıkları görülmektedir. Bu kategori altında yer alan temalarda drama tekniği (f= 17) ise en çok kullanılan öğretim tekniğidir. İkinci sırada ise beyin fırtınası (f=12) yer almaktadır. Bu kategori altında en az kullanılan teknik ise istasyon (f=1) ve proje temelli öğrenmedir (f=1).

Geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri (f=51) ise en çok kullanılan ikinci kategoride yer almaktadır. Bu kategori altında yer alan temalarda soru cevap (f=30) en çok kullanılan yöntemdir. İkinci sırada ise anlatım (f=21) yer almaktadır.

Kategoriler içerisinde en az kullanılan ise sınıf dışı öğretim yöntem ve teknikleridir (f=1). Bu kategori altındaki temalarda ise sadece sergi yönteminin (f=1) kullanıldığı görülmektedir.

Yöntem ve teknik kullanımı konusunda temalara genel olarak bakıldığında ise sınıf öğretmenlerinin en çok soru cevap (f=30) yöntemini kullandığı görülmektedir. Anlatım yöntemi (f=21) ise ikinci sırada yer almaktadır. En az kullandıkları yöntem ve teknikler ise istasyon (f=1), proje temelli öğrenme (f=1), uygulama (f=1) ve sergidir (f=1).

Bu temalara ilişkin öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö3: *En çok kullandığım yöntem ve teknik olarak anlatım, tartışma, beyin fırtınası, drama, problem çözme ve soru cevap gibi yöntem ve teknikleri söyleyebilirim.*

Ö10: *Şimdi bu çok geleneksel bir yöntem olsa da en çok kullandığımız anlatım yöntemi. Çünkü ilk başta çocuğa bilgiyi vermemiz gerekiyor. Daha sonra bu bilginin üzerinden soru cevap yapıyoruz. Genellikle matematik, hayat bilgisi, Türkçe de dâhil bütün dersleri ve bu derslerdeki etkinliklerimizin tamamını anlatım ve soru cevap teknikleriyle işliyoruz. Bazı derslerimizde hayat bilgisinde özellikle çocuklarda daha kalıcı bir öğrenme olması açısından drama tekniğini de yaptırıyoruz. Ayrıca sınıfta gösterip yaptırma etkinliğimiz de var. Bunları genellikle bilgisayardan olan derslerimizde kullanıyoruz. En çok kullandığımız bunlardır.*

Ö11: *En çok kullandığımız yöntem ve teknikler biz ikinci sınıf olduğumuz için oyun oynama. Çocukların dikkatini çekmek için çok önemli oluyor. Uygulama İkinci öncelik. Çünkü uygulayarak öğrendiğinde çocuğun bilgisi kalıcı oluyor. Bir de hani bazen beyin fırtınası. Çocukları böyle aralarında konuşma şeklinde beyin fırtınası oluşturuyoruz.*

Araştırmanın İkinci Alt Problemine Ait Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan *En çok kullanılan yöntem ve tekniklerin tercih edilme sebepleri nelerdir?* Problemine yönelik, birinci görüşme sorusunda alınan cevaplara dayanarak... *Yöntem ve tekniğini tercih etme sebebiniz nedir?* Sorusu yöneltilmiştir. Öğretmenlerden alınan cevaplar temalar ve kodlar halinde aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6. En Çok Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin Tercih Edilme Sebepleri

Temalar	Kodlar	f	Temalar	Kodlar	f
Anlatım (f=16)	Uygulanmasının kolay olması	4	Soru Cevap (f=26)	Dönüt sağlaması	9
	Çocukların yaşına uygun olması	2		Çocuğun derse katılımına imkân vermesi	3
	İlgi çekici olması	1		Çocukların yaşına uygun olması	
	Çocuklara ön bilgi kazandırmak amacıyla	1		Uygulanmasının kolay olması	
	Tüm sınıfın derse katılımını sağlaması	1		Dil becerilerini geliştirmesi	3
	Kısa zamanda çok bilgi aktarılabilmesi	1		Konuların hedeflerine uygun olması.	2
	Pekiştirme amacıyla	1		Kolay iletişim kurmak	1
	Kalıcı öğrenmeler sağlaması	1		Anlatım becerilerini geliştirmesi	1
	Düşünmeye sevk etmesi	1		Öğrenciyi düşünmeye sevk etmesi	
	Sınıfın ve çevrenin durumuna uygun olması	1		Aklına yeni fikirler gelmesini sağlaması	1
	Çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmesi	1		İlgi çekici olması	1
	Dil becerilerini geliştirmesi	1		Sınıfın ve çevrenin durumuna uygun olması	1
		1		Çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmesi	1
		1			1
	1		1		
Tartışma (f=2)	Kolay iletişim kurmak	1	İstasyon (f=2)	Derinlemesine öğrenmeler sağlaması	1
	Anlatım becerilerini geliştirmek	1		Çocukların diğer arkadaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulması	1
Rol Oynama (f=8)	Kalıcı öğrenmeler sağlıyor	2	Drama (f=20)	Kalıcı öğrenmeler sağlaması	5
	Sevdiğim bir yöntem olduğu için	1		Çocukların daha eğlenceli bulması	4
	Çocuklar daha eğlenceli buluyor	1		Yaparak yaşayarak öğrenmeye imkân sağlaması	3
	Yaparak yaşayarak öğrenme imkânı veriyor	1		Çocuklar kendilerini daha rahat ifade edebilmesi	2
	Harf öğretimini kolaylaştırması	1		Çocukların yaşına ve seviyesine uygun olması	2
	Dikkat çekme	1		Konuların hedeflerine uygun olması	
	Çocukların seviyesine uygun olma	1		Sevdiğim bir yöntem olduğu için	1
		1		Derse katılım sağlaması	1
	1	Farklı duyguları hissetmesi	1		

					1
Konuşma Halkası (f=2)	Çocukların ifade becerilerinin geliştirilmesi Öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirilmesi	1 1	Proje T. Öğrenme (f=2)	Yaparak yaşayarak öğrenme imkânı veriyor Kalıcı öğrenmeler sağlıyor	1 1
Örnek Olay (f=7)	Eleştirel düşünebilmesi Çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmesi Çocukların problemin çözümüne başka yollar bulması Birlikte hareket edip sonuca ulaşması Öğrencilerin derse aktif katılımını sağlaması	2 2 1 1 1 1	Problem Çözme (f=7)	Çocukların sorunlara farklı çözüm yöntemleri öneriyorlar Daha iyi öğrenmeyi sağlıyor Öğrencilerin sebep sonuç ilişkisini görebilmesi Problem çözme basamaklarını öğretebilmek İlgi çekici olması Çocukların yaşına uygun olması Çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmesi	1 1 1 1 1 1 1 1
Temalar	Kodlar	f	Temalar	Kodlar	f
Beyin Fırtınası (f=20)	Derse aktif katılım sağlaması Çocukların anlatım becerilerini geliştirmesi Öğrencilere yeni fikirler kazandırması Öğrenciyi düşünmeye sevk etmesi Kolay iletişim kurmak Öğretmenlerin öğrencilerin özgün düşüncelerini duymak istemesi Öğrencilerin kendilerine olan güvenlerini geliştirmesi Uygulanmasının kolay olması Aklına yeni fikirler gelmesini sağlaması Çocukların problemin çözümüne başka yollar bulmasına imkân vermesi Eleştirel düşünebilmesi	3 3 2 2 2 1 1 1 1 1	Oyun Oynama (f=11)	İlgi ve dikkat çekici olması Kalıcı Öğrenme sağlaması Çocukların yaşına uygun olduğu için Eğlenceli olması Yaparak yaşayarak öğrenme sağlaması Öğrencilerin derse aktif katılımını sağlaması	3 3 2 1 1 1
			Ev Ödevi (f=1)	Öğretilenleri pekiştirmek	1
			Deney (f=2)	Yaparak yaşayarak öğrenme imkânı sağlaması Kalıcı öğrenmeler sağlaması	1 1

	Çocukların kendilerini çekinmeden ifade edebilmeleri için	1	Gösterip Yaptırma ve Gösteri (f=13)	Kalıcı öğrenmeler sağlanması	3
	Öğrencilerin birbirlerinin fikirlerinden yararlanmasını sağlaması.	1		Çocukların yaşına uygun olması.	2
	Hızlı düşünmeyi sağlaması.	1		Yaparak yaşayarak öğrenme imkânı vermesi	2
		1		Konuların hedeflerine uygun olması.	1
		1		Uygulama imkânı sağlanması	
				Harf öğretimini kolaylaştırması	1
				Psikomotor becerileri geliştirmesi	1
		1		İlgi çekici olması	1
				Farklı duyu organlarının kullanımına imkân vermesi	1
		1			1
Uygulama (f=1)	Kalıcı öğrenmeler sağlanması	1			

Tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma sebepleri konusundaki temalarda en çok soru cevap yöntemi(f=26) hakkında görüş belirtmişlerdir. Bu tema altındaki kodlara bakıldığında öğretmenlerin soru cevap yöntemini tercih etme sebeplerinden bazıları dönüt sağlaması(f=9) ilgi ve dikkat çekici olması(f=3), kalıcı Öğrenme sağlanması(f=3) ve çocukların yaşına uygun olması(f=2) olduğu görülmektedir.

Temalarda ikinci sırada ise öğretmenler en çok drama(f=20) ve beyin fırtınası(f=20) teknikleri hakkında görüş belirtmişlerdir. Kalıcı öğrenmeler sağlanması(f=5), çocukların bu tekniği daha eğlenceli bulması(f=4) ve yaparak yaşayarak öğrenmeye imkân sağlanması(f=3) drama tekniğinin tercih edilme sebeplerinden bazılarıdır. Beyin fırtınası tekniğinin tercih edilme sebeplerinden en çok belirtilen kodlar ise derse aktif katılım sağlaması(f=3), çocukların anlatım becerilerini geliştirmesi(f=3), öğrencilere yeni fikirler kazandırması(f=2) ve öğrenciyi düşünmeye sevk etmesi(f=2) olarak görülmektedir.

Öğretmenlerin en az görüş belirttiği temalar ise uygulama(f=1) ve ev ödevi(f=1). Öğretmenler uygulama tekniğini kalıcı öğrenmeler sağlanması(f=1); ev ödevini(f=1) ise öğretilenleri pekiştirdiği(f=1) için tercih etmektedirler.

Bu temalara ilişkin elde edilen kodlarda öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö1: *Rol oynama yöntemini hayat bilgisi dersinden nezaket ifadelerini kullanımı konusundan örnek vereyim. Bunu anlatmayla çocuklara kazandırılmazsınız. Okulda evde neler yapması gerekiyor? Arkadaşları ile nasıl konuşması gerekiyor? Bu konuda çocuklara roller vererek ve rolleri değiştirerek öğrenmelerini sağlıyoruz. Böylece daha kalıcı öğrenmeler gerçekleştiriyoruz.*

Ö7: *Beyin fırtınası yöntemini kullanma amacım; Çocuklara yeni fikirler edindirmek ve düşünmeyi öğretmektir. Ayrıca çocuklar kendilerini ifade etmeyi öğreniyorlar, kendilerine olan güvenleri gelişiyor.*

Ö8: *Anlatım ve soru cevap yönteminin uygulanması kolay olduğu için tercih ediyorum. Beyin fırtınası da öğrenciyi düşünmeye sevk ediyor ve öğrencilerin aklına yeni fikirler gelmesini sağlıyor.*

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi: *Kullandıkları yöntem ve tekniklerin derslere (Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler) göre dağılımı nasıldır?* Bu problem durumuna yönelik öğretmenlerin Türkçe, matematik, hayat bilgisi, fen bilimleri ve sosyal bilgiler derslerinde kullandıkları yöntem ve teknikler araştırılmıştır.

Türkçe Dersinde Kullanılan Yöntem Ve Teknikler

Öğretmenlerin Türkçe dersinde kullandıkları yöntem ve teknikleri belirlemek amacıyla *Türkçe dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Sorusu yöneltilmiş ve araştırmaya katılan 35 sınıf öğretmeni bu soru hakkında 102 görüş belirtmiştir. Belirtilen yöntem ve teknikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7. Sınıf Öğretmenlerinin Türkçe Dersinde Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Kategoriler	Temalar	F	%
Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştiren Yöntem Ve Teknikler (f= 46)	Drama	15	14,70
	Örnek Olay	10	9,80
	Rol Oynama	9	7,84
	Tartışma	8	1,96
	Beyin Fırtınası	2	0,98
	Konuşma Halkası	1	
	Proje Temelli Öğrenme	1	
Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f= 33)	Anlatım	17	16,66
	Soru Cevap	16	15,68
Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f=10)	Gösterip Yaptırma	7	6,86
	Araştırma İnceleme	3	2,94
Bireysel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=7)	Bilgisayar Destekli Öğretim	5	4,90
	Karşılıklı Öğretim	2	1,96
Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=4)	Ev Ödevi	4	3,92

Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Oyun Oynama	2	1,96
--	-------------	---	------

Tablo 7’de yer alan kategorilerde görüldüğü üzere sınıf öğretmenleri Türkçe dersinde en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikleri(f=46) tercih etmektedirler. Bu kategori altında yer alan temalara bakıldığında en çok kullanılan yöntem ve teknikler drama(f=15) ve örnek olaydır(f=10). En az kullanılan yöntem ve teknikler ise konuşma halkası(f=1) ve proje temelli öğrenmedir(f=1).

En çok tercih edilen ikinci kategori ise geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri(f=33) kategorisidir. Bu kategori altında yer alan temalara bakıldığında anlatım(f=17) en çok kullanılan yöntemdir.

Kategoriler içerisinde en az tercih edilen ise grupla öğretim yöntem ve teknikleridir(f=2). Bu kategoride en çok tercih edilen tema ise oyun oynamadır(f=2).

Temalara genel olarak bakıldığında sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersinde en çok tercih ettikleri yöntem ve teknikler anlatım(f=17), soru cevap(f=16), drama(f=15) ve örnek olaydır(f=10). En az tercih edilenler ise konuşma halkası(f=1) ve proje temelli öğrenmedir(f=1).

Bu temalara ilişkin elde edilen kodlarda öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö5: *Şu an birinci sınıf öğretmenini olduğumuz için daha çok gösterip yaptırma, karşılıklı öğretim ve ev ödevi yöntemi kullanmaktayız.*

Ö12: *Okuma anlama çok önemli olduğu için sesli ve sessiz okumayı genelde kullanıyoruz. Drama ve rol oynama yöntem ve tekniklerini de çoğu zaman tercih ediyorum.*

Ö16: *Ben Türkçe dersine başlarken önce o konuyla, işleyeceğim konuyla, hangi konuyu anlatacaksam konuyla ilgili çocukların dikkatini çekecek bir hikâyeye anlatırım. Kısa bir hikâyeye anlatırım. Hikâyeye yoluyla öğrenme diyebiliriz buna. Bu hikâyede dikkat çektikten sonra o konuyu anlatırım. Çocuklardan ne anlatmak istediklerini kimler ne anladıysa birkaç cümleyle çocuklardan dönüt alırım. Ondan sonra artık o konuyla ilgili, okuma metni varsa okuma metni okuturum. Sonra onunla ilgili soru cevap yaparım. En sonra da defterlerine bu konuyla ilgili kısa bir hatırlatma yazısı yazdırırım ya da 2,3 soru cevapla değerlendirme yaparım. Böylece dersi sonlandırırım.*

Matematik Dersinde Kullanılan Yöntem Ve Teknikler

Sınıf öğretmenlerinin matematik dersinde kullandıkları yöntem ve teknikleri belirlemek amacıyla *Matematik dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Sorusu yöneltilmiş ve araştırmaya katılan 35 sınıf öğretmenini bu soru hakkında 89 görüş belirtmiştir. Matematik dersinde kullanılan yöntem ve teknikler hakkında öğretmen görüşlerini gösteren tablo şu şekildedir:

Tablo 8. Sınıf Öğretmenlerinin Matematik Dersinde Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Kategoriler	Temalar	F	%
Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştiren Yöntem Ve Teknikler (f= 31)	Problem Çözme	21	23,59
	Beyin Fırtınası	7	7,86
	Rol Oynama	2	1,12
	Drama	1	
Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f= 25)	Soru Cevap	17	19,10
	Anlatım	8	8,98
Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f=14)	Gösterip Yaptırma	11	12,35
	Araştırma İnceleme	2	2,24
	Uygulama	1	1,12
Bireysel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=7)	Bilgisayar Destekli Öğretim	7	7,86
Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=7)	Oyun Oynama	5	5,61
	İş Birliğine Dayalı Öğrenme	2	2,24
Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=5)	Ev Ödevi	5	5,61

Tabloda yer alan kategorilere bakıldığında sınıf öğretmenleri matematik dersinde en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikleri(f=31) tercih etmektedirler. Bu kategori altında yer alan problem çözme(f=21) ve beyin fırtınası(f=7) tekniği en çok tercih edilen yöntemlerdir. Drama(f=1) ise bu kategoride yer alan temalardaki en az tercih edilen yöntemdir.

Kategoriler içerisinde geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri(f=25) en çok tercih edilen ikinci kategori olup, bu kategori altındaki temalarda gösterip yaptırma(f=11) yöntemi en çok tercih edilen yöntemdir. Uygulama(f=1) ise en az tercih edilen teknik olarak görülmektedir.

Sınıf dışı öğretim yöntem ve teknikleri(f=5) ise kategoriler içerisinde en az tercih edilen kategoridir. Matematik dersinde sınıf öğretmenleri bu kategori altında sadece ev ödevi(f=5) tekniğini kullandıklarını belirtmişlerdir.

Temalara genel olarak bakıldığında öğretmenler matematik dersin en çok problem çözme(f=21), soru cevap(f=17) ve gösterip yaptırma(f=11) yöntemlerini kullanmaktadır. Drama(f=1) ve uygulama(f=1) ise en az kullanılan yöntemlerdir.

Burada yer alan temalar hakkındaki öğretmen görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

Ö9: *Matematik dersinde oyun oynama ve problem çözme yöntemlerini kullanıyorum.*

Ö14: Sınıfta akıllı tahta olduğu için artık öyle imkânımız olduğu için bilgisayar destekli öğretim yöntemini çok kullanıyorum.

Ö17: Matematik dersinde daha çok anlatım tekniğini kullanıyoruz. Tabi konuyla ilgili uygun videolar varsa onların izlenmesi yöntemi de öğrenmeyi daha çok artırdığı için derse başlarken konuyla ilgili videolar izlettiriyoruz çocuklara. Daha sonra anlatım tekniğini kullanıyoruz. Bol bol problem çözdürüyoruz. Ev ödevleri muhakkak veriyoruz. Kitaplarımızdaki yaptığımız çalışmaların evde de pekiştirilip daha iyi öğrenilmesi adına. Hani öğrencimizi çok sıkmayacak, bunaltmayacak şekilde düzenli olarak ödevlerimizi veriyoruz. Ödevler öğrenmenin çok önemli bir parçası, öğrenmenin kalıcı olması açısından.

Hayat Bilgisi Dersinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerini belirlemek amacıyla *Hayat bilgisi dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Sorusu yöneltilmiştir. 1,2 ve 3. Sınıflarda hayat bilgisi dersi okutan ve araştırmaya katılan 27 sınıf öğretmeni bu soru hakkında 79 görüş belirtmiştir. Hayat bilgisi dersinde kullanılan yöntem ve teknikler hakkında öğretmen görüşlerini gösteren tablo şu şekildedir:

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Hayat Bilgisi Dersinde Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Kategoriler	Temalar	F	%
Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştiren Yöntem Ve Teknikler(f=40)	Drama	10	12,65
	Rol Oynama	9	11,39
	Beyin Fırtınası	7	8,86
	Örnek Olay	5	6,32
	Tartışma	5	2,53
	Proje Temelli Öğrenme	2	1,26
	Altı Şapkalı Düşünme	1	
	Konuşma Halkası	1	
Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=24)	Soru Cevap	15	18,98
	Anlatım	9	11,39
Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=7)	Topluma Katılım	4	5,06
	Eğitsel Gezi	2	2,53
	Ev Ödevi	1	1,26
Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=5)	İş Birliğine Dayalı Öğrenme	3	3,79
	Oyun Oynama	2	2,53

Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Gösterip Yaptırma	1	1,26
	Araştırma İnceleme	1	1,26
Bireysel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Bilgisayar Destekli Öğretim	1	1,26

Tablo 9 incelendiğinde kategoriler içerisinde sınıf öğretmenlerin en çok tercih ettikleri kategori yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve tekniklerdir(f=40). Drama(f=10) ve rol oynama(f=9) teknikleri bu kategori altındaki temalarda en çok kullanılan tekniklerdir. Bu kategorideki temalarda altı şapkalı düşünme(f=1) ve konuşma halkası(f=1) ise en az kullanılan tekniklerdir.

Kategoriler içerisinde ikinci sırada ise geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri(f=24) sınıf öğretmenleri tarafından tercih edilmektedir. Bu kategori içerisindeki temalarda ise soru cevap(f=15) yöntemi en çok kullanılan yöntemdir.

Ayrıca sınıf öğretmenlerinin topluma katılım(f=4), eğitsel gezi(f=2) ve ev ödevi(f=1) gibi sınıf dışı öğretim yöntem ve tekniklerini, hayat bilgisi dersinde diğer derslere göre daha fazla kullandıkları görülmektedir. Araştırmada öğretmenlerin hayat bilgisi dersinde daha fazla yöntem ve teknik çeşitliliği gittikleri görülmüştür.

Hayat bilgisinde en az tercih edilen kategori ise bireysel öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) olup, bu kategori altındaki temalarda ise sadece bilgisayar destekli öğretim yönteminin(f=1) kullanıldığı görülmektedir.

Hayat bilgisi dersinde kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

Ö26: *Hayat bilgisi hani hayata hazırladığı için daha çok mesela yaratıcı drama ve oyunlarla görselleştirerek öğretiyorum. Doğaçlama bir şekilde yapmalarını sağlıyorum. Ayrıca işte hayat bilgisini de konulara paralel olarak, gezi, gözlem, yakın çevreyi tanıması adına çalışmalar yapıyorum. Yine soru cevap yöntemini de kullanıyorum. Eksiklerini bu şekilde tamamlıyoruz ve tekrar ediyoruz.*

Ö27: *Anlatım, soru cevap ve rol yapmayı daha çok kullanıyorum. Örnek verirken arkadaşlık ilişkilerini konusunda, bu yöntemleri kullanarak çocukların yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlıyorum.*

Fen Bilimleri Dersinde Kullanılan Yöntem Ve Teknikler

Bu bölümde 3. ve 4. sınıfları okutan 15 sınıf öğretmenine *Fen bilimleri dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Sorusu yöneltilmiş ve öğretmenler bu soru hakkında 38 görüş belirtmişlerdir. 3.ve 4. Sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri dersinde kullandıkları yöntem ve teknikleri gösteren tablo temalar ve kategoriler şeklinde aşağıda verilmiştir:

Tablo 10. Sınıf Öğretmenlerinin Fen Bilimleri Dersinde Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Kategoriler	Temalar	F	%
Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=21)	Deney	11	28,94
	Gösterip Yaptırma	6	15,78
	Araştırma İnceleme	2	5,26
	Benzetim	1	2,63
Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f= 9)	Soru Cevap	6	15,78
	Anlatım	3	7,89
Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştiren Yöntem Ve Teknikler(f= 5)	Tartışma	2	5,26
	Beyin Fırtınası	1	2,63
	Proje Temelli Öğrenme	1	2,63
	Problem Çözme	1	2,63
Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Sergi	2	5,26
Bireysel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Bilgisayar Destekli Öğretim	1	2,63

Tablo 10'da görüldüğü üzere 3. Ve 4. sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin kategoriler içerisinde en çok uygulamaya dayalı öğretim yöntem ve tekniklerini(f=21) tercih ettikleri görülmektedir. Bu kategori altındaki temalarda ise deney(f=11) ve gösterip yaptırma(f=6) yöntemleri en çok tercih edilen yöntemlerdir. Benzetim(f=1) ise bu kategori içerisindeki temalarda en az kullanılan tekniktir.

Geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri(f=9) ise kategoriler içerisinde en çok tercih edilen ikinci kategoridir. Bu kategori içerisindeki temalarda soru cevap(f=6) yöntemi ise en çok kullanılan yöntemdir.

Bireysel öğretim yöntem ve teknikleri(f=1), kategoriler içerisinde en az tercih edilen kategori olup bu kategori altındaki temada sadece bilgisayar destekli öğretim(f=1) yönteminin kullanıldığı görülmektedir.

Kategoriler altındaki temalara genel olarak bakıldığında öğretmenlerin fen bilimleri dersinde en çok deney(f=11), gösterip yaptırma(f=6) ve soru cevap yöntemlerini(f=6) kullandıkları görülmektedir.

3. ve 4. Sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin fen bilimlerinde kullandıkları yöntem ve tekniklere ilişkin görüşlerinden birkaçı aşağıda verilmiştir:

Ö14: Bence fen bilimleri dersinin yapısına en uygun olan yöntemler deney, benzetim ve gösterip yaptırmadır. Bu yöntemleri fen bilimlerinde daha çok kullanıyorum.

Ö19: *Fen dersinde deney yapmaya özen gösteriyorum. Proje kullanıyoruz. Soru cevap. Deneylerde tabi iş birliği yapıyoruz beraber. Ve sergi açabiliyoruz. Genellikle sene sonunda sergi açmaya çalışıyoruz.*

Ö20: *Şu an fen bilimleri dersinde özellikle dördüncü sınıf müfredatında deney yönteminin daha uygun olduğunu düşünüyorum. Gösterip yaptırma yönteminin iyi olduğunu, aynı zamanda çocuklar yaptıkları şeyleri sınıf ortamında arkadaşlarına sunuyorlar. Sergi yöntemini de kullanıyoruz.*

Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Bu bölümde 4. Sınıflarda eğitim öğretim veren 8 sınıf öğretmenine *Sosyal bilgiler dersinde öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Sorusu yöneltilmiştir. 4. Sınıf öğretmenleri sosyal bilgiler dersinde kullandıkları yöntem ve teknikler hakkında 23 görüş belirtmişlerdir. 4. Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde kullandıkları yöntem ve teknikleri gösteren tablo temalar ve kategoriler şeklinde aşağıda verilmiştir:

Tablo 11. Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Kullandıkları Yöntem ve Teknikler

Kategoriler	Temalar	f	%
Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştiren Yöntem Ve Teknikler(f= 12)	Drama	3	13,04
	Rol Oynama	3	13,04
	Beyin Fırtınası	3	4,34
	Örnek Olay	1	4,34
	Tartışma	1	4,34
	Altı Şapkalı Düşünme	1	
Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=4)	Soru Cevap	2	8,69
	Anlatım	2	8,69
Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=3)	Topluma Katılım	1	4,34
	Görüşme	1	4,34
	Ev Ödevi	1	4,34
Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Gösterip Yaptırma	1	4,34
	Araştırma İnceleme	1	4,34
Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	İş Birliğine Dayalı Öğrenme	1	4,34
Bireysel Öğretim Yöntem-Teknikleri(f=1)	Bilgisayar Destekli Öğretim	1	4,34

Tablo 11 incelendiğine 4. Sınıfı okutan sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde, kategoriler içerisinde en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikleri(f=12) tercih ettikleri görülmektedir. Bu kategori altındaki temalarda ise en çok kullanılan yöntem ve teknikler

drama(f=3), rol oynama(f=3) ve beyin fırtınasıdır(f=3). En az kullanılanlar ise örnek olay(f=1) yöntemi, tartışma(f=1) ve altı şapkalı düşünme(f=1) tekniğidir.

Kategoriler içerisinde en çok tercih edilen ikinci kategori ise geleneksel öğretim yöntem ve teknikleridir(f=4). Geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri kategorisi içerisindeki temalarda ise soru cevap(f=2) ve anlatım(f=2) yöntemini kullanan öğretmen görüşlerinin sayısı eşittir.

Grupla öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) ile bireysel öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) kategorilerini tercih eden öğretmen görüşlerinin sayısı eşit olup en az tercih edilen kategorilerdir. Bu kategoriler altında ise sınıf öğretmenlerinin iş birliğine dayalı öğrenme(f=1) ve bilgisayar destekli öğrenme(f=1) yöntemlerini kullandıkları görülmektedir.

Sosyal bilgiler dersini okutan 4. Sınıf öğretmenlerinin bu derste kullandıkları yöntem ve teknikler hakkındaki görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

Ö19: *Sosyal bilgilerde görüşme yapıyoruz. Drama, rol oynama, beyin fırtınası yapıyoruz. Sosyal Bilgilerde araştırma ödevi de verebiliyorum, ev ödevi verebiliyorum. Çünkü sosyal bilgilerde araştırma oldukça önemli.*

Ö20: *Sosyal bilgiler dersinde mesela en son olarak soy ağacı, aile tarihimizi araştırma diye bir konumuz vardı. Orada çocuklarla işte topluma katılım ve görüşme yöntemini kullandık. Araştırma*

Ö35: *Sosyal bilgiler dersinde biraz daha görseller önemli olduğu için rol yapma, yine sunuş yoluyla öğretim kullanıyorum. Ayrıca öğrencilere iş birliğine dayalı öğrenme stratejilerini de uyguluyorum.*

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan *Kullanılan yöntem ve teknikler öğretmenlerin kıdemine göre hangi açılardan farklılık göstermektedir?* Problemine yönelik olarak bu bölümde araştırmalar yapılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin birinci problem durumu için öğretmenlere sorulan *Sınıfta ders işlerken öğretim yöntem ve tekniklerinden en çok hangisini kullanıyorsunuz?* Soruna verilen cevaplardan yola çıkılarak elde edilen 140 görüş sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre ayrıştırılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Araştırmaya katılan 35 sınıf öğretmeninden 5'inin 30 yıl ve üzeri hizmet süresi vardır. 7 öğretmenin ise hizmet süresi 26-30 yıl aralığındadır. 21-25 yıl aralığında hizmet süresi olan öğretmenlerin sayısı 6'dır. 16-20 yıl arasında hizmet süresi olan öğretmenlerin sayısı ise 8'dir. 5 öğretmenin hizmet süresi 11-15 yıl aralığındadır. 6-10 yıl aralığında hizmet süresi olan öğretmenlerin sayısı 4 tür. Araştırmaya 0-5 yıl arasında hizmet süresi olan öğretmen katılmamıştır.

Tablo 12. Yöntem ve Tekniklerin Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem	Kategoriler	Yöntem ve Teknikler
6-10 Yıl	Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerileri Geliştiren Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=5)	Beyin Fırtınası (f=2), Rol Oynama(f=1), Drama(f=1), Tartışma(f=1)
	Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=3)	Soru Cevap(f=2), Anlatım(f=1)
	Uygulamaya Dayalı Öğretim Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Gösteri(f=1) Gösterip Yaptırma (f=1)
	Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Oyun Oynama(f=1) İş Birliğine Dayalı Öğretim(f=1)
11-15 Yıl	Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerileri Geliştiren Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=9)	Drama(f=4), Rol Oynama(f=1), Beyin Fırtınası(f=1), Problem Çözme (f=1), İstasyon(f=1), Örnek Olay(f=1)
	Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=8)	Soru Cevap(f=5), Anlatım(f=3)
	Uygulamaya Dayalı Öğretim Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Gösterip Yaptırma (f=1)
	Bireysel Öğretim Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Bilgisayar Destekli Öğretim(f=1)
16-20 Yıl	Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerileri Geliştiren Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=13)	Drama (f=4), Beyin Fırtınası(f=3), Tartışma(f=3), Problem Çözme(f=2), Rol Oynama(f=1)
	Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f=10)	Soru Cevap(f=7), Anlatım(f=3)
	Uygulamaya Dayalı Öğretim Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=5)	Gösterip Yaptırma (f=3), Uygulama(f=1), Benzetim(f=1)
	Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=2)	Oyun Oynama(f=2)
	Bireysel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Bilgisayar Destekli Öğretim(f=1)
21-25 Yıl	Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerileri Geliştiren Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=15)	Drama(f=3), Problem Çözme(f=3), Rol Oynama(f=2), Tartışma(f=2), Beyin Fırtınası(f=2), Örnek Olay(f=2), Proje Temelli Öğrenme(f=1)
	Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f=11)	Soru Cevap(f=6), Anlatım(f=5)
	Uygulamaya Dayalı Öğretim Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=3)	Deney(f=2), Gösterip Yaptırma(f=1)

	Grupla Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=3)	Oyun Oynama(f=2), İş Birliğine Dayalı Öğretim(f=1)
	Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Sergi(f=1)
26-30 Yıl	Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri (f=10)	Soru Cevap(f=5), Anlatım(f=5)
	Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerileri Geliştiren Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=10)	Drama(f=2), Beyin Fırtınası(f=2), Tartışma(f=2), Örnek Olay(f=2), Rol Oynama(f=1), Problem Çözme(f=1),
	Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=5)	Gösterip Yaptırma (f=2), Deney(f=1), Gösteri(f=1), Benzetim(f=1)
30 Yıl Üzeri	Geleneksel Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=9)	Soru Cevap (f=5), Anlatım(f=4)
	Yaratıcı Ve Eleştirel Düşünme Becerileri Geliştiren Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=8)	Drama(f=3), Beyin Fırtınası(f=2), Problem Çözme(f=2), Tartışma(f=1),
	Uygulamaya Dayalı Öğretim Yöntem Ve Teknikleri(f=1)	Gösterip Yaptırma(f=1),

Tabloda görüldüğü üzere 6-10 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin kategoriler içerisinde en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini(f=5) tercih ettikleri görülmektedir. Bu kategori altında en çok kullanılan yöntem ise beyin fırtınasıdır(f=5). Bu hizmet süresinde kategoriler içerisinde en az tercih edilen kategoriler ise uygulamaya dayalı öğretim yöntem ve teknikleri(f=2) ile grupla öğretim yöntem ve teknikleridir(f=2).

Yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve teknikleri(f=9) 11-15 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin en çok tercih ettiği kategoridir. Drama(f=4) ise bu kategori içerisinde en çok kullanılan öğretim tekniğidir. Bireysel öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) ise 11-15 yıl arasında hizmet süresi olan öğretmenler tarafından en az tercih edilen kategori olup, bu kategoride öğretmenler sadece bilgisayar destekli öğretim yöntemi(f=1) hakkında görüş belirtmişlerdir.

16-20 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenleri ise kategoriler içerisinde en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini(f=13) tercih etmişlerdir. Bu kategorideki drama(f=4), beyin fırtınası(f=3) ve tartışma(f=3) en çok kullanılan tekniklerdir. Bu hizmet aralığında öğretmenler tarafından en az tercih edilen kategori bireysel öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) olup, bu kategoride öğretmenler sadece bilgisayar destekli öğretim yöntemi(f=1) hakkında görüş belirtmişlerdir.

Hizmet süresi 21-25 yıl aralığında olan sınıf öğretmenleri en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini(f=15) tercih etmişlerdir. Bu kategori altındaki yöntem ve tekniklerde ise drama tekniği(f=3) ve problem çözme yöntemi(f=3) en çok kullanılanlardır.

Sınıf dışı öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) ise en az tercih edilen kategoridir. Bu kategoride ise sadece sergi yöntemi(f=1) kullanılmaktadır.

26-30 yıl aralığında hizmet süresi olan sınıf öğretmenleri ise kategoriler içerisinde en fazla geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri(f=10) ile yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini(f=10) tercih etmişlerdir. Bu iki kategoride en çok kullanılan yöntem ve teknikler ise soru cevap(f=5), anlatım(f=5), drama(f=2), tartışma(f=2) ve örnek olaydır(f=2). En az tercih edilen kategori ise uygulamaya dayalı öğretim yöntem ve teknikleri(f=5) olup, bu kategoride gösterip yaptırma(f=2) en çok kullanılan yöntemdir.

Geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri(f=9), 30 yıl üzerinde hizmet süresi olan öğretmenler tarafından en çok tercih edilen kategoridir. Bu kategoride soru cevap(f=5) ve anlatım(f=4) yöntemi kullanılmaktadır. Uygulamaya dayalı öğretim yöntem ve teknikleri(f=1) ise 30 yıl üzeri hizmet süresi olan sınıf öğretmenleri tarafından en az tercih edilen kategori olup, bu kategoride sadece gösterip yaptırma yönteminin(f=1) kullanıldığı görülmektedir.

Öğretmenlerin hizmet sürelerine ve oluşturulan kategorilere bakıldığında 6-10, 11-15, 16-20 ve 21-25 yıl aralığında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve tekniklere ağırlık verdikleri görülmektedir. 26-30 yıl aralığında ve 30 yıl üzerinde hizmet süresi olan sınıf öğretmenleri ise daha çok geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etmektedirler. Ayrıca 30 yıl üzerinde hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin sınıfta ders işlerken yöntem ve teknik çeşitliliğine gitmedikleri görülmektedir.

Sınıf Öğretmenlerinin Geliştirilmesi Gereken Yönlerine Dair Bulgular

Sınıf öğretmenlerine *Öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma konusunda geliştirilmesi gereken yönleriniz nelerdir?* Sorusu yöneltilmiştir. Sınıf öğretmenleri bu konu hakkında 46 görüş belirtmiştir. Alınan görüşler doğrultusunda elde edilen veriler temalar ve kodlar halinde aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 13. Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Yöntem ve Tekniklerini Kullanma Konusunda Geliştirilmesi Gereken Yönleri

Temalar	Kodlar	F
Yöntem Ve Teknik(f=32)	Güncel Yöntem Ve Teknik Kullanımı	12
	Yöntem Ve Tekniklerin Uygulanmasını Unutma	6
	Yöntem Ve Teknik Çeşitliliğine Gitme	5
	Kullanılan Yöntem Ve Tekniklerin İsimlerini Unutma	3
	Teknolojiye Dayalı Yöntem Ve Teknikleri Kullanma	3
	Sınıf Dışı Öğretim Yöntem Ve Tekniklerin Kullanımı	1
	Bireysel Öğretim Yöntem Ve Tekniklerin Kullanımı	1
	Yöntem Ve Teknik Konusunda Bilgi Eksikliği	1

Materyal(f=7)	Materyal Geliştirmede	4
	Görsel Veriler Kullanma	3
Güncel Bilgiler(f=4)	Mesleki Güncel Bilgileri Takip Etme	2
	Teknoloji Kullanımı	2
Öğrenci(f=3)	Öğrenci Özellikleri Hakkında Bilgi	2
	Öğrenciyi Derse Katma	1

Tablo 13'te görüldüğü üzere sınıf öğretmenleri geliştirilmesi gereken yönleri hakkında en çok yöntem ve teknik(f=32) teması hakkında görüş belirtmişlerdir. Bu tema altında yer alan kodlarda ise sınıf öğretmenleri en çok güncel yöntem ve teknikleri kullanma(f=12), yöntem ve tekniklerin uygulanmasını unutmama(f=6) ve sınıfta ders işlerken yöntem ve teknik çeşitliliğine gitme(f=5) konusunda kendilerinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Temalar içerisinde ikinci olarak en fazla görüş belirtilen tema ise materyaldir(f=7). Materyal geliştirme(f=4) ve görsel veriler kullanma(f=3) konusunda sınıf öğretmenleri kendilerini geliştirmeleri gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğrenci teması(f=3) ise sınıf öğretmenlerinin en az görüş belirttiği tema olup, öğrenci özellikleri hakkında bilgi(f=2) ve öğrenciyi derse katma(f=1) bu tema altındaki kodlarda öğretmenler kendilerinin geliştirilmesi gereken yönleri olarak belirtmişlerdir.

Temalar içerisindeki kodlara genel olarak bakıldığında ise sınıf öğretmenleri en fazla güncel yöntem ve teknikleri kullanma(f=12), yöntem ve tekniklerin uygulanmasını unutmama(f=6), sınıfta ders işlerken yöntem ve teknik çeşitliliğine gitme(f=5) ve materyal geliştirme(f=4) konusunda kendilerini geliştirmeleri gerektiğini belirtmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerinin yöntem ve teknik kullanımı konusunda geliştirilmesi gereken yönleri hakkındaki belirlediği görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Ö34: *Mutlaka. Eğer bir insan kendini eleştirmezse, kendini hep yeterli görürse bu artık işin tıkandığını gösterir. Kendimizi sürekli geliştirmemiz gerekiyor. Çünkü ben yirmi altı yıllık öğretmenim. Artık mental yorgunluğun kapısına gelip dayanan bir yıl diye düşünüyorum. Yeni çıkan gelişmelerden haberdar olmadığımızı düşünüyorum. Daha doğrusu bilgiye çabuk ulaşamadığımızı düşünüyorum. O yüzden de yeni çıkan günlük hayatımızda sonradan girmiş olan metotları biraz daha araştırarak kendimizi geliştirmemiz lazım.*

Ö25: *Yani tabii ki var. Yeni teknolojiyle birlikte yeni yöntem ve teknikleri kullanmak amacıyla kendimizi geliştirmeliyiz. Örneğin web 2 öğretim tekniği çıktı. Oyunlaştırma, tasarlama, slayt hazırlama gibi teknolojiye dayalı yöntem ve tekniklerin kullanımında eksikim olduğunu düşünüyorum.*

Ö22: *Ders anlatırken konunun içeriğine ve sınıfın durumuna göre o an en uygun olan yöntem ve tekniği uygulamaya çalışıyorum. Uyguladığım yöntemlerin çoğunun ismini bilmeden uyguluyorum. Hani uyguluyoruz ama çoğunun ismini bilmeden uyguluyoruz. Sınava yönelik öğrenci yetiştiriyoruz ne kadar olursa olsun. Çünkü biz bu sene dördüncü sınıfız ve bursluluk, sınav hani kolej bursluluk sınavları var. O yüzden daha çok etkinlikten daha çok soru soru çözümünü yapmaya uğraşıyoruz. Problem çözme, test çözmeye ağırlık vermeye çalışıyoruz. Genellikle böyle geçiyor dördüncü sınıf.*

Ö1: *Öğretim yöntem tekniklerinden ziyade, öğretme tekniklerini kullanırken ihtiyacınız olan materyalleri de materyal geliştirmeleri de özellikle de kartla kartonla kesip biçme gibi konularda daha iyi olabiliriz. Yani eksiklerimiz olarak bakarsak öğretmen gelişime açık olmalı, sürekli kendini güncellemesi gerekir. O yüzden mesleki olarak kendimizi güncellememiz gerekiyor. Ayrıca materyal geliştirme konusunda da çalışabiliriz.*

Sonuç Tartışma ve Öneriler

Sınıf öğretmenlerinin çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma durumlarının incelendiği bu araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Sınıf öğretmenleri ders işlerken genel olarak yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikleri kullanmaktadırlar. Bu kategoride ise en çok kullanılan yöntem ve teknik drama, beyin fırtınası, tartışma, problem çözme, rol oynama, örnek olay, istasyon ve proje temelli öğrenmedir. Geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri ise kategoriler arasında 2. sırada yer almakla birlikte bu kategoride kullanılan soru cevap ve anlatım yöntemi, tüm yöntemler arasında en çok kullanılan yöntem ve tekniklerdir. Sınıf dışı öğretim yöntem ve teknikleri ise en az kullanılan yöntem ve tekniklerdir. Sınıf öğretmenleri ders işlerken en çok kullandıkları yöntem ve tekniklerden bazıları sırasıyla soru cevap, anlatım, drama, beyin fırtınası, tartışma, problem çözme ve gösterip yaptırmadır. En az kullandıkları yöntem ve tekniklerin ise istasyon, proje temelli öğrenme, uygulama ve sergi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kayabaşı (2012), "Öğretmenlerin öğretim sürecinde kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri ile bunları tercih etme nedenleri" isimli çalışmasında öğretmenlerin ders işlerken en çok soru cevap, drama, problem çözme, beyin fırtınası, örnek olay, tartışma ve gösterip yaptıрма yöntem ve tekniklerini kullandıkları; en az kullandıkları yöntem ve tekniklerin ise laboratuvar, sergi ve iş birlikçi öğrenme olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlarda en çok kullanılan yöntem ve tekniklerin Kayabaşı (2012)'nin çalışmasıyla uyumlu olduğu, en az kullanılan yöntem ve tekniklerin ise farklılık gösterdiği görülmektedir. Doğan (2004) ise, en çok kullanılan yöntem ve tekniklerin soru cevap, anlatım, tartışma, problem çözme ve gösteri olduğu sonucuna ulaşmıştır. Drama ve beyin fırtınasının bu çalışmada en çok kullanılan yöntem ve teknikler arasında yer alması, Doğan (2004)'in çalışmasından farklılığını göstermektedir.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma nedenleri konusunda en çok tercih edilen yöntem ve tekniklerin tercih edilme sebepleri şu şekildedir:

Sınıf öğretmenlerinin soru cevap yöntemini tercih etme sebeplerinden en çok bildirilen görüşler; dönüt sağlama, çocuğun derse katılımına imkân vermesi, çocukların yaşına uygun olması, uygulamasının

kolay olması, ilgi ve dikkat çekici olmasıdır. Dramanın kullanım nedenleri ise kalıcı öğrenmeler sağlaması, çocukların bu tekniği daha eğlenceli bulması ve yaparak yaşayarak öğrenmeye imkân sağlamasıdır. Derse aktif katılım sağlaması, çocukların anlatım becerilerini geliştirmesi, öğrencilere yeni fikirler kazandırması ve öğrenciyi düşünmeye sevk etmesi ise beyin fırtınası tekniğinin kullanım amaçlarıdır. Anlatım yöntemi ise uygulanmasının kolay olması ve çocukların yaşına uygun olması sebebiyle tercih edilmektedir. En az görüş belirtilen yöntem ve tekniklerden ise uygulama, kalıcı öğrenmeler sağladığı, ev ödevi ise öğretilenleri pekiştirdiği için tercih edilmektedir.

Bu çalışmada sınıf öğretmenlerini Türkçe dersinde en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikleri tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri ise ikinci sırada tercih edilen yöntem ve tekniklerdendir. Türkçe dersinde sınıf öğretmenlerinin en kullandığı yöntem ve teknikler ise; anlatım, soru cevap, drama, örnek olay, rol oynama ve tartışmadır. En az kullanılanlar ise; konuşma halkası ve proje temelli öğrenmedir. Taşkaya ve Muşta (2008) *Sınıf öğretmenlerinin Türkçe öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri* isimli çalışmalarında sınıf öğretmenlerin Türkçe dersinde en çok soru cevap, drama, anlatım, tartışma ve rol oynama; en az ise proje temelli öğrenme ve inşaat tekniğini kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. En çok kullanılan yöntem ve teknikler bakımından bu çalışma Taşkaya ve Muşta (2008)'nin çalışmasıyla örtüşmekle birlikte bu çalışmada örnek olay yönteminin de çok kullanılan yöntemlerden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En az kullanılan yöntem ve tekniklerden ise proje temelli öğrenme Taşkaya ve Muşta (2008)'nin çalışmasıyla örtüşmekle birlikte bu çalışmada konuşma halkasının da en az kullanılan yöntemlerden olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Matematik dersinde ise sınıf öğretmenleri en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikleri tercih etmektedirler. Bunun dışında en çok tercih edilen ikinci yöntem ve teknik kategorisi ise geleneksel öğretim yöntem ve teknikleridir. Sınıf öğretmenleri matematik dersinde yöntem ve tekniklerden en çok problem çözme, soru cevap, gösterip yaptırma, anlatım, beyin fırtınası, bilgisayar destekli öğretim ve oyunu kullanmaktadırlar. En az kullanılan yöntem ve tekniğin ise drama ve uygulama olduğuna elde edilen bulguların analizi sonucunda ulaşılmıştır. Karasu Avcı ve Ketenoğlu Kayabaşı (2019) yaptıkları çalışmada matematik dersinde en çok kullanılan yöntem ve tekniklerin anlatım, soru cevap, problem çözme, beyin fırtınası, gösterip yaptırma ve araştırma inceleme olduğu; en az kullanılan yöntem ve tekniklerin ise tartışma, drama, eğitsel oyun ve benzetim olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışma matematik dersinde kullanılan yöntem ve teknikler konusunda Karasu Avcı ve Ketenoğlu Kayabaşı (2019)'nin çalışmasıyla örtüşmekle birlikte, bilgisayar destekli öğretim ve oyun tekniğinin en çok kullanılan yöntemler arasında yer alması ve en az kullanılan yöntemler ve teknikler arasında uygulamanın da olduğu sonucuna ulaşılması bu araştırmanın farklı bulgularını göstermektedir.

Hayat bilgisi dersinde kullanılan yöntem ve tekniklerde ise sınıf öğretmenlerinin en çok soru cevap, drama, rol oynama, anlatım ve beyin fırtınasını; en az ise altı şapkalı düşünme, konuşma halkası, ev ödevi, bilgisayar destekli öğretim, araştırma inceleme ve gösterip yaptırma kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Hayat bilgisi dersinde sınıf öğretmenleri en fazla yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini

geliştiren yöntem ve teknikleri ile geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerini; en az bireysel öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etmişlerdir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin sınıf dışı öğretim yöntem ve tekniklerini, hayat bilgisi dersinde diğer derslere göre daha fazla kullandıkları sonucuna da ulaşılmıştır. Aykaç (2011), Hayat Bilgisi dersi öğretim programının, uygulamaya ne ölçüde yansıdığını belirlemek ve öğretmenlerin bu ders kapsamında etkinlikleri uygularken hangi yöntem ve teknikleri kullandıklarını saptamak amacıyla yaptığı çalışmasında sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde en çok drama, soru cevap, grup çalışması, tartışma ve görüş geliştirme; en az konuşma halkası, anlatım, altı şapkalı düşünme ve beyin fırtınası yöntem ve tekniklerini kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada ise Aykaç (2011)'in çalışmasından farklı olarak anlatım ve beyin fırtınasının hayat bilgisi dersinde en az değil en çok kullanılan yöntem ve teknikler arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca en az kullanılan yöntem ve teknikler arasında ev ödevi, bilgisayar destekli öğretim, araştırma inceleme ve gösterip yaptırma yöntem ve tekniklerinin de olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Demir ve Özden (2013)' in *Sınıf öğretmenlerinin öğretimsel stratejilere yöntemlere ve tekniklere ilişki görüşleri* başlıklı araştırmasında hayat bilgisi dersinde en çok kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin sonuçları bu araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Sınıf öğretmenleri fen bilimleri dersinde en çok uygulamaya dayalı öğretim yöntem ve teknikleri ile geleneksel öğretim yöntem ve teknikleri tercih etmektedirler. Bireysel öğretim yöntem ve teknikleri ise en az tercih edilen yöntem ve tekniklerdir. Sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri dersinde en çok kullandıkları yöntem ve tekniklerin deney, gösterip yaptırma, soru cevap ve anlatım olduğu; en az kullanılan yöntem ve tekniklerim ise benzetim, beyin fırtınası, problem çözme, proje temelli öğrenme ve bilgisayar destekli öğrenme olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kandemir ve Apaydın (2018) "*Sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri dersinde kullandıkları öğretim yöntem, teknik ve değerlendirme araçlarına ilişkin görüşleri.*" isimli çalışmalarından fen bilimleri dersinde en çok kullanılan yöntem ve tekniklerin anlatım, gösterip yaptırma, örnek olay, problem çözme, deney, beyin fırtınası; en az kullanılan tekniklerin ise zıt panel, ayrılıp birleşme ve sandviç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma fen bilimleri dersinde en çok kullanılan yöntem ve teknikler bakımından Kandemir ve Apaydın (2018)'in çalışmasıyla benzerlik göstermekle birlikte, deney yönteminin en çok kullanılan yöntemler arasında ilk sırada yer alması bakımından farklılık göstermektedir.

Sosyal bilgiler dersinde sınıf öğretmenleri en fazla yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren yöntem ve teknikler ile geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerini; en az grupta öğretim yöntem ve teknikleri ile bireysel öğretim yöntem ve teknikleri tercih etmektedirler. Drama, rol oynama, beyin fırtınası, soru cevap ve anlatım en çok; tartışma, altı şapkalı düşünme, topluma katılım, görüşme, ev ödevi, gösterip yaptırma, araştırma inceleme, iş birliğine dayalı öğrenme ve bilgisayar destekli öğrenme ise sosyal bilgiler dersinde en az kullanılan yöntem ve tekniklerdir. Çelikkaya ve Kuş (2009) "*Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kullandıkları yöntem ve teknikler*" isimli çalışmalarında öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde en çok tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, gösteri, proje gibi yöntem-teknikleri kullandıkları, kaynak kişiden yararlanma, gezi-inceleme, anlatım ve drama gibi yöntem-teknikleri ise az kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada Çelikkaya ve Kuş (2009)'un çalışmasından farklı

olarak drama ve anlatım tekniğinin sosyal bilgiler dersinde en az değil en çok kullanılan teknikler arasında olduğu, ayrıca en çok kullanılan yöntemler arasında rol oynama tekniğinin de yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır.

6-10 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini tercih ettikleri ve en çok beyin fırtınası ve soru cevap yöntemini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. 11-15 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin ise en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini tercih ettikleri ve en çok drama, soru cevap ve anlatım yöntemini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Soru cevap, drama, anlatım, beyin fırtınası, tartışma ve gösterip yaptırma yöntem ve teknikleri ise 16-20 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin en fazla kullandıkları yöntem ve teknikler olup bu öğretmenler en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etmektedirler. 21-25 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin en çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini tercih ettikleri ve en çok drama, problem çözme, soru cevap ve anlatım yöntemini kullandıkları görülmektedir. Ayrıca bu hizmet süresinde yer alan sınıf öğretmenlerinin derslerinde daha fazla yöntem ve teknik çeşitliliğine gittikleri sonucuna da ulaşılmıştır. Soru cevap ve anlatım yöntemleri ise 26-30 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin en çok kullandıkları yöntemler olup, bu hizmet süresindeki sınıf öğretmenleri geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etmektedirler. 30 yıl üzerinde hizmet süresi olan sınıf öğretmenleri de en çok geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etmekte olup, en fazla kullandıkları yöntem ve teknikler ise soru cevap, anlatım ve dramadır. Ayrıca 30 yıl üzerinde hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin derslerinde yöntem ve teknik çeşitliliğine fazla gitmedikleri de ulaşılan sonuçlardan bir tanesidir. Kayabaşı (2012) *Öğretmenlerin öğretim sürecinde kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri ile bunları tercih etme nedenleri* isimli çalışmasında, öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri tercih etme nedenleri arasında hiçbir kategoride anlamlı bir farklılık bulunmadığı ve öğretmenlerin meslekteki çalışma süreleri ile kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerini tercih etme nedenlerine ilişkin benzer görüşler sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Oysa bu çalışmada 6-10, 11-15, 16-20, 21-25 yıl arasında hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin daha çok yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve tekniklerini tercih ettikleri; 26-30 ve 30 yıl üzerinde hizmet süresi olan sınıf öğretmenlerinin ise daha çok geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerini tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin en çok güncel yöntem ve teknikleri kullanmada, yöntem ve tekniklerin uygulanmasını unutmama, sınıfta ders işlerken yöntem ve teknik çeşitliliğine gitme, materyal geliştirme, kullandıkları yöntem ve tekniklerin isimlerini unutmama ve teknolojiye dayalı yöntem ve teknikleri kullanmada geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çiftçi, Sünbül & Köksal (2013), *Sınıf öğretmenlerinin yapılandırıcı yaklaşıma göre düzenlenmiş mevcut programa ilişkin yaklaşımlarının ve uygulamalarının değerlendirilmesi*. Başlıklı çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin eksikliklerini programın henüz yeterince anlaşılammış olması, ölçme değerlendirme yöntemlerinin yeterince bilinmemesi, kılavuz kitapları yeterince incelememeleri, öğrenci merkezli öğretim

yöntemlerini bilmemeleri, velilerle yeterince iş birliğinin sağlanamamış olması, ders öncesi hazırlıkların yapılmaması, teknoloji kullanımındaki eksiklikler, öğretmenlerin kendilerini yenilememeleri ve motivasyon eksikliği sonucuna ulaşmışlardır. Bu çalışmada ulaşılan sonuçlar ile Çiftçi, Sünbül ve Köksal (2013)'ın çalışmasının sonuçları arasında benzerlikler bulunmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara dayanılarak sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı eğitim yaklaşımının amacına hizmet eden yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştiren öğretim yöntem ve teknikleri kullandıkları fakat hizmet yılları ilerledikçe bu yöntem ve tekniklerden uzaklaşarak geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerine yöneldikleri görülmektedir. Bazı öğretmenlerin ise uygulanmayan yöntem ve tekniklerin isimlerini ve uygulamasını unuttuğu görülmüştür. Bunun sebebi olarak ise sınıf mevcutlarının kalabalık olmasına, materyal eksikliğine, zamanın kısıtlı olmasına, dersi çabukça işleyip bitirme çabasında olmalarına bağladıklarını ifade etmişlerdir. Bu sorunun çözümüne yönelik sınıf öğretmenlerinin yöntem ve teknik kullanımında eksikliklerini giderebilmek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı ve Üniversiteler iş birliği yaparak, öğretmenlerin ders saatleri ve dinlenme zamanları da dikkate alınarak, akademisyenler tarafından güncel öğretim yöntem ve tekniklerin kullanımı ile ilgili uygulamalı hizmet içi eğitimler verilebilir. Materyal geliştirme ve güncel yöntem ve tekniklerin uygulamalarını gösteren eğitici videolar hazırlanarak tüm öğretmenlerin EBA üzerinden faydalanmaları sağlanabilir. Ayrıca güncel yöntem ve teknikler, eğitimde yaşanan gelişmeler ve diğer ülkelerin eğitim sistemleri hakkında yazılan kitap, makale, tez gibi yayınlara EBA üzerinden öğretmenlerin erişimleri sağlanabilir. Öğretmenlerin derslerinde yöntem ve teknik kullanımında çeşitliliğe gitmelerinde isteksiz davranmaların önüne geçilmesi amacıyla yapılandırmacı eğitim yaklaşımının öneminin öğretmenlere iyi anlatılması gerekmekte olup, bu amaçla yapılandırmacı yaklaşımın öğretmenler tarafından benimsenmesini sağlayacak seminerler düzenlenebilir. Ayrıca okul idareleri tarafından da güncel yöntem ve tekniklerin kullanımına özendirilecek çalışmalar yapılabilir. Sınıfların kalabalık olması, materyal eksikliği gibi öğretmenlerin yöntem ve teknik çeşitliliğine gitmesini engelleyen çevresel ve fiziki şartlarda iyileştirmeler yapılabilir. Yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin eğitsel gezi gibi sınıf dışı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma konusunda da isteksiz oldukları görülmüştür. Bunun sebeplerini de imkânların kısıtlı olması, gerekli yerlerden izin alma konusunda zorluklar yaşanması ve yaşanacak olumsuzluklarda sıkıntı yaşamak istememeleri olarak belirtmişlerdir. Bazı derslerin işlenmesinde sınıf dışına çıkılarak birinci kaynaktan yararlanmanın, kalıcı öğrenmeler üzerindeki etkisi tartışılmazdır. Bu sebeple öğretmenlerin sınıf dışı öğretim yöntemlerini kullanmalarını kısıtlayan bu engellerin ortadan kaldırılmasını sağlayacak düzenlemeler yapılabilir. Öğretmenleri motive edecek ve çalışma azmini güçlendirecek öğretmenlik kariyer basamakları oluşturulabilir. Öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine imkân sağlayacak yurt dışı dil eğitimleri, yurt içi ve yurt dışı yüksek lisans eğitimleri gibi konularda öğretmenleri özendirilecek ve maddi destek sağlanacak çalışmalara bakanlık tarafından ağırlık verilebilir. Eğitim fakültelerinde öğretim ilke ve yöntemlerine yönelik olarak verilen derslerde uygulamaya ağırlık verilmeli, güncel öğretim yöntem ve tekniklerinin öğretmenlik uygulamalarında öğretmen adayları tarafından uygulanarak öğrenmesi ve geliştirilmesi, ayrıca öğretmen adaylarının güncel öğretim yöntem ve tekniklerini benimsemesi sağlanmalıdır. Yapılan bu uygulamalara sınıf öğretmenleri rehberlik etmeli

ve uygulama danışman öğretim üyeleri tarafından da derslere katılmak suretiyle öğretmenlik uygulamalarının takibi yapılmalıdır. Sürekli gelişen teknoloji ile birlikte öğretmenlerin öğretim sürecinde kullanabilecekleri yöntem ve teknikler de değişiklik göstermektedir. Günümüzde ikinci nesil araçlar olarak tanımlanan ve paylaşma imkânı sunan web 2. 0 araçları eğitim ve öğretimde kullanılmaya başlanmıştır. Bu araçlar bilgiyi bireyden alan ve etkileşim içinde olmaya imkân sağlayan araçlar olup yorum yapma ve kaydetme imkânı sunan açık kaynaklardır. Araştırmacıların bundan sonraki yapacakları çalışmalarda öğretmenlerin teknoloji ile eğitimin iç içe kullanıldığı bu ve benzeri tekniklerin kullanım durumlarını araştırmaları, literatüre katkı açısından daha faydalı olabilir.

Yazar Katkıları

Çalışmaya 1. Yazar: % 60, 2. Yazar: %40, oranında katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

“Sınıf öğretmenlerinin çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma durumları” başlıklı makale ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Aykaç, N. (2011). Hayat bilgisi öğretim programında kullanılan yöntem ve tekniklerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi Sinop ili örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1), 113-126. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefdergi/issue/49053/625825>
- Balay, R. (2004). Küreselleşme bilgi toplumu ve eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 61-82. <https://pdfs.semanticscholar.org/1b7f/0e139217868db7b7405bb814422493f90604.pdf>
- Bilen, M. (1999). *Plandan uygulamaya öğretim*. Anı Yayıncılık.
- Chmiliar, I. (2010). *Multiple-case designs*. In A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Eds.), *Encyclopedia of case study research* (pp 582-583). SAGE Publications.
- Crabtree, B. F. & Miller, W. L. (1992). *Nitel araştırma yapıyorum*. Adaçayı Yayınları.
- Çelikkaya, T. & Kuş, Z. (2009). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kullandıkları yöntem ve teknikler. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 741-758. <https://dergipark.org.tr/en/pub/uefad/issue/16690/173469>
- Çiftci, S. & Sünbül, A., & Köksal, O. (2013). Sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenmiş mevcut programa ilişkin yaklaşımlarının ve uygulamalarının değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 281-295. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mersinefd/issue/17382/181602?publisher=mersin?publisher=mersin>
- Demirel, Ö. (2005). *Öğretme sanatı*. Pegem A Yayıncılık.
- Demir, S. & Özden, S. (2013). Sınıf öğretmenlerinin öğretimsel stratejilere yöntemlere ve tekniklere ilişkin görüşleri: hayat bilgisi dersine yönelik tanılayıcı bir çalışma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (14), 59-75. <https://dergipark.org.tr/en/pub/pausbed/issue/34728/383955>

- Doğan, C. (2004). Sınıf öğretmenlerinin derslere ilişkin görüşleri ve tercih ettikleri öğretim yöntemleri: İstanbul örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 193-203. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26128/275229>
- Doğanay, A. & Karip, E. (2006). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Pegem A Yayıncılık.
- Duman, B. (2008). Öğrencilerin benimsedikleri eğitim felsefeleriyle kullandıkları öğrenme strateji ve öğrenme stillerinin karşılaştırılması. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(1), 203-224. <https://dergipark.org.tr/en/pub/cusosbil/issue/4378/60018>
- Erciyeş, G. (2017). Öğretim yöntem ve teknikleri. Ş. Tan (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri içinde* (s. 263- 363). Pegem A Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1988). Türkiye'de eğitim felsefesi sorunu. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/88406>
- Fetters, M. D. , Curry, L. A. & Creswell, J. W. (2013). Achieving integration in mixed methods designs— principles and practices. *Health Services Research*, 48(6pt2), 2134-2156.
- Gözütok, F. (2006). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ekinoks Yayıncılık.
- Gözütok, F. (2017). *Öğretim yöntemleri, teknikleri ve stratejileri*. Pegem A Yayıncılık.
- Hammersley M. & Atkins P. (1983). *Ethnography: principles in practice*. Tavistock Publications.
- Kandemir, M. A. & Apaydın, Z. (2018). Sınıf öğretmenlerinin fen bilimleri dersinde kullandıkları öğretim yöntem, teknik ve değerlendirme araçlarına ilişkin görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (33), 70-78. <https://doi.org/10.14582/DUZGEF.1884>
- Karasu Avcı E. & Ketenoğlu Kayabaşı, Z. E. (2019). Sınıf öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları yöntem ve tekniklere ilişkin görüşleri: Bir olgubilim araştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(4), 926-942. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2018044069>
- Kayabaşı, Y. (2012). Öğretmenlerin öğretim sürecinde kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri ile bunları tercih etme nedenleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(27), 45-65. <https://dergipark.org.tr/en/pub/baunsobed/issue/50194/646294>
- Kılıç, D. (2001). Eğitim programlarının felsefi boyutları. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(9), 387-394.
- Koçyiğit, M. (2018). *Eğitimin bilimsel temeli*. Eğitim Yayınevi.
- Kvale, S. (1994). *Interviews: An introduction to qualitative research interviewing*. Sage Publications, Inc.
- MEB, (2017). *Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı (İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflar)*. Ankara.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (3. Baskıdan Çeviri, Çeviri Editörü: S. Turan). Nobel Yayın Dağıtım.
- Merriam, S. B. & Grenier, R. S. (Eds.). (2019). *Qualitative research in practice: Examples for discussion and analysis*. John Wiley & Sons.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage Publications, Inc.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods*. 3rd. Sage Publications.
- Taşkaya, S. M. & Muşta, M. C. (2008). Sınıf öğretmenlerinin Türkçe öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(25), 240-251. <https://dergipark.org.tr/en/pub/esosder/issue/6139/82375>

Timur, B. V. & İmer, N. (2012). *Fen ve teknoloji öğretmenlerinin derste kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerinin incelenmesi* [Bildiri sunumu]. X. Ulusal fen bilimleri ve matematik eğitimi kongresi, Niğde.

Yetim, A. A. & Göktaş, Z. (2004). Öğretmenin mesleki ve kişisel nitelikleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12 (2), 541-550.
http://w3.balikesir.edu.tr/~goktas/yayinlar/ogretmenin%20_kisisel_nitelikleri.pdf

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction: *The role of primary school teacher is a lot in the realization of an effective education. Especially, the methods and the techniques which primary school teachers use while teaching their lessons have great importance for students to understand the lessons and to reach the objectives of the lesson. The knowledge of primary school teachers about teaching methods and techniques, their proficiency in using teaching methods and the techniques actively, is very important in terms of realizing effective and meaningful learning. For the people of the 21 st century, teachers should determine the methods and techniques they use in educational activities according to the changing educational understanding.*

The main purpose of a research is to determine the use of various methods and techniques by teachers in their lessons for this reason, it has been tried to determine the various teaching methods and techniques used by the teachers working in primary school and the compatibility of these methods and techniques with the new education and teaching approach. It is thought that it will contribute to the literature in terms of laying the groundwork for progress on the aspects that need to be developed by revealing the current situation. In line with the research problem, this study seeks answer to the following questions:

- *Which teaching methods and techniques do primary school teachers prefer the most?*
- *What are the reasons why the most used methods and techniques are preferred?*
- *What is the distribution of the methods and techniques they use according to the courses? (Turkish, mathematics, life studies, science and social studies.)*
- *In what ways do the methods and techniques used differ according to the seniority of the teachers?*

Aim and Importance: *With this research, it will be possible to reach a conclusion about which methods and techniques 35 primary school teachers working in two different school in Nevşehir province prefer in their lessons and whether they use methods- techniques diversity in their education environments. With this study, it is expected that teachers will go beyond the traditional methods and techniques they use in their lessons and contribute to the use of student centered methods and techniques.*

In addition, by looking at the methods and techniques that are suitable for the new understanding according to seniority of the teachers, a conclusion can be reached about the extent to which the constructivist education philosophy is adopted according to the seniority of the teachers. Besides, the quality of teacher training programs will be revealed, and it will contribute to the determination of the defective or inadequate aspects of the training methods and techniques that teachers receive in undergraduate education programs. In-service training needs of teachers regarding the use of teaching methods and techniques will also be revealed.

Method: *The data obtained in the research which were collected with a semi-structured interview form. A semi-structured interview was conducted to determine the teaching methods and techniques used by the primary school teachers. Along with the semi-structured interview form, a voice recording device was also used with the aim of ensuring reliability by obtaining permission from the interviewees and specifying the purpose of use. The data obtained semi-structured interview form that were analyzed by descriptive analysis and content analysis. In addition, teachers were coded as 01,02... The answers given to questions were separated for each item. The*

most common answers in the opinions of the teachers were listed and codes were created. The codes are also divided into themes and categories according to their similarities. In order to support the answers given, the opinions received from some teachers were conveyed as they were. In the interviews, the teachers expressed more than one opinion on some questions or did not express any opinions at all. For this reason, the frequency values given here show the number of views, not the number of people, and the percentage values show the codes within the total number of views.

Findings

Findings Of The First Sub-Problem Of The Research: When the themes about the use of methods and techniques are examined in general, it is seen that primary school teachers mostly use the question and answer method. The narration method is in the second place. The least used methods and techniques are station, project-based learning, practice and exhibition.

Findings Of The Second Sub-Problem Of The Study: Teachers' teaching methods and opinions on the question and answer method mostly in the themes about the reasons for using the techniques which are the things they have mentioned. Looking at the codes under this theme, teachers prefer the question and answer method. When we look at the codes under this theme, some of the reasons why teachers prefer the question and answer method are to provide feedback, to be interesting and remarkable, to provide permanent learning and to be appropriate for the age of the children. The themes that teachers expressed the least opinion on are practice and homework. Teachers prefer the application technique because it provides permanent learning and homework because it reinforces what is taught.

Findings Regarding The Third Sub-Problem Of The Study: These are the methods and techniques that teachers use in Turkish, mathematics, life studies, science and social studies lessons for this problem situation. These subjects were investigated.

Methods And Techniques Used In Turkish Lessons: The methods and techniques most preferred by teachers in Turkish lessons are narration, question and answer, drama and case study. The least preferred are conversation ring and project-based learning.

Methods And Techniques Used In Mathematics Lessons: Primary school teachers mostly use problem-solving, question-answer and show-and-have methods in mathematics lessons. Drama and practice are the least used methods.

Methods And Techniques Used In Life Study Lessons: Drama and role playing techniques are the most used techniques in life studies lessons. The least preferred methods and techniques in life studies are computer-assisted teaching method. In addition, it is seen that primary school teachers use out-of-class teaching methods and techniques such as community participation, educational trips and homework much more in life studies than other lessons. In the study, it was found out that teachers preferred various methods and techniques in the life study lessons.

Methods And Techniques Used In Science Lessons: It is seen that the teachers who is teaching 3rd or 4th grades students mostly use the experiment, demonstration and question-answer methods in the science lessons.

Methods And Techniques Used In Social Studies Lessons: The methods and techniques most commonly used by 4th grade teachers in social studies lessons are drama, role playing and brainstorming.

Findings For The Fourth Sub-Problem Of The Study: When the service periods of the teachers and the categories created are examined, it is seen that primary school teachers with a service period of 6-10, 11-15, 16-20 and 21-25 years mostly focus on the methods and techniques that develop their creative and critical thinking skills. Teachers who have a service period of 25-30 years and more than 30 years prefer traditional teaching methods and techniques. In addition, it is seen that the teachers who have service stress for more than 30 years do not go to the variety of methods and techniques while teaching in the classroom.

Findings On The Aspects Of Primary School Teachers That Need To Be Developed: Teachers stated that they should improve themselves in using up-to-date methods and techniques while teaching in the classroom.

Results: The following results were obtained in this study, which examined the use of various teaching methods and techniques by primary school teachers:

Primary school teachers generally use methods and techniques what develop their creative and critical thinking skills while teaching. Classroom teaching methods and techniques are the least used methods and techniques some of the methods and techniques most commonly used by teachers are question-answer, lecture, drama, brainstorming, discussion, problem solving and demonstration, respectively. It was concluded that the least used methods and techniques were station, project-based learning, practice and exhibition. It is seen that primary school teachers use teaching methods and techniques that develop creative and critical thinking skills which serve the purpose of the constructivist education approach, but as their service years progress, they move away from these methods and techniques and turn to traditional teaching methods and techniques. It was observed what some teachers forgot the names and application of the methods and techniques what were not applied.

Discussion, Conclusion and Recommendations: In order to eliminate the deficiencies of classroom teachers in the use of methods and techniques, the Ministry of National Education and Universities cooperated, taking into account the lesson hours and rest times of the teachers, by academics. Practical in-service training can be given on the use of teaching methods and techniques. All teachers can benefit from EBA by preparing educational videos showing material development and the applications of current methods and techniques. In addition, teachers can access publications such as books, articles, theses written about current methods and techniques, developments in education and education systems of other countries through EBA. Arrangements can be made to remove the barriers which prevent teachers from using out-of-class teaching methods. The ministry may focus on studies what will encourage teachers and provide financial support on subjects such as foreign language training, domestic and international graduate education, which will allow teachers to develop themselves.

Today, web 2.0 tools, which are defined as second generation tools and offer the opportunity to share, have started to be used in education and training. These tools take information from the individuals and these tools allow interaction, and they are open sources that offer the opportunity to comment and record. In the future studies of the research, it may be more beneficial for the teachers to investigate the use of these and similar techniques in which technology and education are used together, in terms of contributing to the literature.

